

בעלון נעסוק בתוכן שיעור 562 שנערך ביום ב' ברמת השרון ברחוב הקוצר 2, בשעה 19:00, במדרשת "ברינה יקצור", מיסודו של מו"ר הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל.

עלון מס' 449 שנה י' העלון מוקדש לחמי מרכוס מרדכי בן רבקה ויוסף ז"ל - ט"ו טבת י"ז טבת תש"פ

שמות - תוכן ענייני הפרשה

999 ה'תשפ"א

- א. ירדת יעקב ובניו - 70 נפשות למצרים, בני ישראל במצרים ומיתת דור זה.
- ב. גזירות פרעה על שעבוד עם ישראל בעבודת פרך.
- ג. גזירת פרעה להמית כל זכר, והמיילדות החיו את הזכרים למרות הסכנה וקבלו שכר.
- ד. לידת משה, הצפנתו בבית, מרים עם משה ביאור, בתיה בת פרעה רוחצת ביאור ולוקחת עמה את משה לבית פרעה.
- ה. משה גדל ויוצא להיטיב עם בני, ומונע הכאת יהודי ע"י רעהו, ומציל יהודי ממכהו המצרי והורגו. הדבר נודע לפרעה ודן את משה למיתה. משה בורח למדין ומגיע ליתרו, ונושא את ציפורה בת יתרו לאשה.
- ו. משה רועה את צאן יתרו, מראה ה' בסנה, וה' ממנה את משה לשליח לגאול את ישראל.
- ז. משה חוזר למצרים עם צפורה אשתו, יחד עם בניו.
- ח. מלאך מבקש להמית את משה, עד שצפורה מלה את אליעזר.
- ט. פגישת אהרן ומשה לאחר עשרות שנים שלא נפגשו.
- י. משה מספר לזקני בני ישראל על בשורת הגאולה, ומראה להם את האותות, "וַיֵּאֱמָן הָעַם".
- יא. משה ואהרן באו ואמרו לפרעה לשלוח את ישראל לעבוד את ה'. ופרעה מכביד את השעבוד יותר ויותר.
- יב. משה התפלל על כך לה', וה' אומר לו שהדבר לטובה, ולצורך הגאולה.

בשעה טובה ומוצלחת, מתחילים חומש חדש - חומש שמות. הרמב"ן כותב, שהחומש הזה, הוא **חומש הגלות והגאולה**. בפרשתנו מתוודעים למשה רבינו. ננסה לעמוד על קוים לדמותו - דמותו של מנהיג - שנבחר מאת ה' יתברך לגאול את עם ישראל ממצרים.

משה רבינו, שגדל בבית פרעה, נאמר עליו "ויגדל משה" - אומר המדרש שמינהו פרעה על ביתו. משה היה ממכובדי מצרים - ישב בארמון פרעה בכבודו של עולם, ועם כל זה יצא אל אחיו - חיפש את אחוות אחיו - להשתתף בצרתם ולישא עימם בעול. כפי שכתוב (ב, יא): **"וַיֵּרָא בְּסִבְלָתָם..."**, וברש"י: נתן עיניו ולבו להיות מיצר עליהם, ע"כ.

והנה על הפסוק: **"אם כסף תלוה את עמי את העני עמך"**, פרש"י: הוי מסתכל בעצמך כאילו אתה עני. עליך להזהות עמו ולהרגיש בתוכך הרגשותיו ותחושותיו. כדי להגיע לזה, עליך להסתכל על עצמך כעני, וכך תוכל להזהות עמו, תדע איך להתייחס אליו ובאיזו צורה לתת לו את ההלוואה. וזה **"נתן עיניו ולבו להיות מיצר עליהם"** - ואומר "מי יתן מותי עליכם" - צערו הגיע עד כדי בכיה ומסירות נפש למות תחתיהם. עוד כתוב במדרש (שמו"ר א, כח): **"וירא בסבלותם"** - ראה שאין להם מנוחה, הלך ואמר לפרעה: מי שיש לו עבד, אם אינו נח יום אחד בשבוע - הוא מת. ואילו עבדיך, אם אין אתה מניח להם יום אחד בשבוע - הם מתים. אמר לו פרעה: לך ועשה להן כמו שתאמר, הלך משה ותקן להם את יום השבת לנוח.

והנה על השתתפות משה בצרת אחיו מצינו **"שהיה מניח בגדי מלכות והולך ומיישב להם סבלותיהם"** - לא רק שהשתתף בצרתם, אלא גם עזב את בגדי מלכותו כדי לצאת ממעמדו המכובד ולהיות עם ישראל בצרתם. ובני ישראל שראו את משה משתתף בצרתם ומסייע לכל אחד ואחד, נשיאה בעול זו חיזקה ועודדה אותם מאוד. על כך **"אמר הקב"ה: אתה הנחת עסקיך לראות בצערן של ישראל ונהגת בהן מנהג אחים, אני מניח העליונים והתחתונים ואדבר עמך"**.

אומר המדרש: ואף משה לא בחנו הקב"ה אלא בצאן. אמרו רבותינו: כשהיה משה רועה צאנו של יתרו במדבר, ברח ממנו גדי ורץ אחריו עד שהגיע לחסית, ושם נזדמנה לו בריכת מים, ועמד הגדי לשתות. כיוון שהגיע משה אצלו, אמר: אני לא ידעתי שרץ היית מפני הצמא, עייף אתה. הרכיבו על כתפיו והיה מהלך.

אמר הקב"ה: יש לך רחמים לנהוג צאן בשר ודם, כל חיך אתה תרעה צאני ישראל (שפתי חיים).

בספר **"איש צדיק היה"** מובא מעשה המלמדנו כיצד מקיימים מצוות **"נושא בעול עם חברו"**: דמות מופלאה היה רבי אריה לוי זצ"ל. לא אחת היה רבי אריה שוהה במשך שעות ארוכות ליד מיטת ילד חולה.

אחד ה"מלמדים" ב"עץ חיים" מספר: בננו חלה קשות, לילה אחד היינו מרותקים למיטת חוליו עד אחר חצות, והדבר השפיע עלינו נפשית וגופנית. בא רבי אריה לביתנו בלוויית רעייתו, ואמר: **"לכו לישון ואנו נהיה עם בנכם"**. כמובן שסירבנו, ואז הוסיף רבי אריה: הבינו, יש דברים חשובים שאני חייב לשוחח עם רעייתך, אולם איני יכול לעשות זאת בביתנו, מאחר וילדינו מצויים בחדרנו, ואיננו רוצים שיאזינו לדיבורינו...

משה רבינו הנחיל לנו איך צריך להיות מנהיג אמיתי...

"וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מֹשֶׁה... (ב, י) - מדוע נקרא בשם

'משה רבינו' ולא 'רבינו משה'

ב'ספר החיים' (ספר זכיות פ"א) כתב: למה נקרא שמו בחז"ל **'משה רבינו'** ולא **'רבינו משה'**, וכן מצינו שהנביאים נקראו בשמם תחילה לפני שם התואר, כ"שעיה הנביא, 'ירמיה הנביא', ולא קראו 'הנביא ישעיה' או 'הנביא ירמיה' והטעם, להורות שאין אנו מחזיקים בתורת משה בשביל רוב חכמת משה, כי אם שהיה **עניו מכל אדם**, וחשב על עצמו שהוא **כ'משה'** בעלמא, ולא סמך על חכמתו כלל, רק על מסורת התורה שנמסרה לו בסיני מפי הקב"ה, ולימדה לבני ישראל, וע"י זה נעשה **'רבינו'**. וכן כל הנביאים לא הגיעו לדרגת הנביאות ע"י חכמתם, רק ע"י אור ושפע אלוקים. ורבי חיים קניבסקי שליט"א אמר ש"משה רבינו הוא שם כללי (המתפשט בלומדי תורה בכל דור) ואינו רק שמו הפרטי של משה". ויש לציין שמשה רבינו נקרא **"משה הצדיק"** (נדדים לא): **"רבי יהושע בן קרחה אומר, גדולה מילה שלא נתלה לו למשה הצדיק עליה מלוא שעה"**.

וב'ספר יוחסין' (מאמר ה') מביא שמטעם זה לא היה הרמב"ן קורא לרמב"ם **'רבינו משה'** מפני כבוד משה רבינו שנקרא **'רבינו משה'**, וכל שכן נמנע מלקרותו **'משה רבינו'** שלא להשוותו למשה רבינו, אדון הנביאים (אוצר פלאות התורה).

וראה איזה פלא **'משה רבינו'** בגמטריה = 613 כמנין **תרי"ג מצוות** שלימד את עם ישראל שנאמר עליו בגלל גודל ענוותנותו: **"זכרו את תורת משה עבדי"**.

ממדרשי חז"ל על משה רבינו:

- א. כשגדל משה רבינו בבית פרעה, הוא לא אכל ושתה שם מאומה, אלא היה מלאך שהביא לו מאכל ומשתה (שפתי כהן פר' שמות ד"ה "אח"כ מצאתי").
- ב. הבאר שאליה הגיע משה במדין היא הבאר שאליה הגיע יעקב אבינו, ונבראה בערב שבת של ששת ימי בראשית בין השמשות (זוהר י"ב).
- ג. משה רבינו ישב על הבאר וראה שהמים עלו לקראתו, כך הוא הבין ששם יזדמן לו זיווגו (זוה"ק פר' ויצא קנ"ב).
- ד. כשבא משה רבינו להשקות את הצאן של בנות יתרו, עלו המים לקראתו (רבינו אפרים שמות ב, יט).
- ה. כשמשה סיפר ליתרו שהוא מלך בכוש ושלחוהו משם, חשב שברח, והניחו בבית הסוהר להחזירו להם (ספר הישר).

"וַיַּעֲצְמוּ בְּמַאד מְאֹד... (א, ז)

דיקדק מרן הראש"ל הרב עבדיה יוסף זיע"א שהיה לו לאמר, מַאד מְאֹד, ומדוע אמרה התורה בְּמַאד מְאֹד? והסביר שבא ללמדנו שנעשו בעלי מסחר ותעשייה, והתעשרו בממון הנקרא מְאֹד - כמו שכתוב "בכל מְאֹד" - בכל ממונך (ברכות נ"ד), וזהו שאמר: "וַיַּעֲצְמוּ בְּמַאד", בכסף, וזהב מְאֹד, שנתעשרו עושר גדול, ומסיבה זו נתקנאו בהם המצריים, וביקשו לרוששם ולהביאם לידי עוני ע"י מיסים וארנוניות, וכמו שכתוב (א, ז): "וַיַּשְׁימוּ עָלָיו שְׂרֵי מִסִּים". ולכן נפרע הקב"ה בהם בעשר מכות, שעל ידם נתעשרו ישראל ועל כולם מכת דם שעל ידם נתעשרו ישראל מְאֹד, ורמז לדבר עֶשֶׂר בַּשְּׁבִיל שֶׁתַּעֲשֶׂר'.

"וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מֹשֶׁה וְהֵאמֵר פִּי מִן הַמַּיִם מוֹשִׁיתָהוּ" (ב, י) - קריאת שם משום הכרת הטוב

במדרש (רבה פ"א, כו) כתוב על הפסוק: 'ותקרא שמו משה': "מכאן אתה למד שכר גומלי חסדים, אף על פי שהרבה שמות היו לו למשה (10 שמות), לא נקבע לו שם בכל התורה אלא כמו שקראתו בתיה בת פרעה, ואף הקב"ה לא קראהו בשם אחר".

ועניין זה של קריאת שם משום הכרת הטוב, מצינו גם באבות דרבי נתן (סוף פט"ו) שכתב שאותו גר שגיר הלל הזקן כפי שמופיע בגמרא (שבת לא): נשא אשה ונולדו לו שני בנים, לאחד קרא 'הלל' ולשני 'גמליאל'. וכן כתוב בגמרא (שבת קל"ד): "אמר רבי נתן, פעם אחת הלכתי לכרכי הים, ובאה אישה אחת לפני, שְׁמֶלָה בנה ראשון ומת, שני ומת, שלישי הביאתו לפני. ראיתיו שהוא אדום, אמרתי לה: 'המתניני לו עד שייבלע בו דמו', המתינה לו עד שנבלע בו דמו, ומלה אותו וחיה, והיו קורין אותו 'נתן הבלל' על שמי".

שוב פעם אחת הלכתי למדינת קפוטקיא ובאה אשה אחת לפני שמלה בנה ראשון ומת, שני ומת, שלישי הביאתו לפני, ראיתיו שהוא ירוק, הצצתי בו ולא ראיתי בו דם, אמרתי לה 'המתניני לו עד שיפול בו דמו', והמתינה לו, ומלה אותו וחיה, והיו קורין שמו 'נתן הבלל' על שמי".

הרי שקראו על שמו של רבי נתן מפני הכרת הטוב. וכן מצינו באבות דרבי נתן (פ"ב, מ"ד) על אהרן הכהן: "אלפים (80,000) היו בישראל שנקרא שמם 'אהרן', שאלמלא אהרן לא בא זה לעולם, שהיה משים שלום בין איש לאשתו, והיו קורין שם הילוד שנולד להם אחרי שחזרו - על שמו".

והנה השם שקוראים לתינוק בשעה שנכנס בבריתו של אברהם אבינו, הוא עיקר שמו השייך לשורש נשמתו, והקב"ה מזמין את שם התינוק בפי האב ע"י רוח הקודש, ובשעה שנכנס משה לברית לא קרא אותו עמרם אביו בשם 'משה', אלא בשם אחר, ונמצא שהשם משה אינו שמו השייך לשורש נשמתו, ואעפ"כ נקרא בתורה בשם שקראה לו בתיה - 'משה'. ומזה רואים שכובד משקל הכרת הטוב גובר על רוח הקודש של עמרם ויוכבד, כדי לתת לבתיה שכר על שגמלה חסד עם משה.

ומעשה נפלא הובא ב'קב הישר' (פעי"ב): בזמן שגלה רש"י מצרפת לספרד, התאכסן בבית עשיר מפרנסי העיר, והפציר העשיר ברש"י שיתעכב בביתו וילמד שם תורה, ולרוב הפצרותיו ובקשותיו התעכב רש"י אצלו וחיבר ספר אחד, וקראו ע"ש העשיר כדי לכבד את בעלי גמילות חסדים.

"וַתִּשְׁלַח אֶת אֲמָתָהּ וַתִּקְחָהּ" (ב, ה)

המהר"ם שפירא, ראש ישיבת חכמי לובלין, כינס פעם אחד כמה מראשי הקהילה לדיון דחוף בנוגע לעניין מסוים שעמד על הפרק שהיה בו משום פיקוח נפש. הוא דרש מהם לעשות דברים גדולים ורציניים למען המטרה הזו. ראשי הקהל ענו לו שדרישותיו גבוהות מידי, הן למעלה מכוחם, וממילא אין בכוחם לבצעם.

נענה המהר"ם שפירא ואמר להם: חז"ל אמרו שבת פרעה שלחה את ידה אל התיבה הרחוקה. ויש לתמוה, מה ראתה בת פרעה לשלוח יד אל התיבה הלא רחוקה היא? וכי אם יראה אדם חפץ המונח על גג בניין, ויחפוץ בו, כלום יושיט את ידו? ומכאן שכאשר נדרש מאדם לעשות מעשה - אל לו לחשב חשבונות! האם אצליח לעשות או שמע לא? עליו לעשות ומן השמים יסייעו לו.

"וַיִּזְעְקוּ וַתַּעַל שׁוֹעַתָּם... (ב, כג)

בספר "ומשה היה רועה" מסופר, שאחד מן הכללים שהיו שגורים על פיו של רבי משה פארדו, כאשר נתקל בקשיים כלשהם, או שספרו לו אודות בעיות שונות, היה: "מי שבוכה - זוכה"! כשכוונתו, שאדם הבוכה לאביו שבשמים, זוכה שיענו לו שלא על פי גדר הטבע.

פעם אחת סיפר כי זה לא מכבר נכנסה לחדרו כלה חסרת אמצעים ובקשה את עזרת קופת 'עזר הנשואין' על מנת לרכוש מתנות לחתנה. בדיוק באותה שעה היתה הקופה ריקה, ובלית ברירה השיב את פניה ריקם ויעץ לה לגשת אליו שוב למחרת.

למשמע התשובה התמלאו עיניה של הכלה בדמעות, ורבי משה, שהזדעזע לראות זאת, אמר לה מיד: "שבי נא, בתי, הבה נאמר ביחד פרק תהלים". הוא הושיט לה ספר תהלים, פתח את שלו, ויחד החלו לומר בחום פסוק אחר פסוק.

עוד בטרם סיימו את המזמור, וכבר צלצל הטלפון. "הרב פארדו"? ... מעבר לקו נשמע קול בלתי מוכר. "ברשותי סכום כסף פלוני עבור הכנסת כלה, להיכן אוכל להעבירו"? הרב המשתומם שמע מפיו את גובה הסכום, שהתאים בדיוק לבקשת הכלה!!!

רקוד עם התינוקת

בהיותי באמריקה, פגשתי יהודי יקר ז"ל, שלפני המלחמה למד אצל רבי ברוך בער זצ"ל. אחרי המלחמה, כאשר התאספו פליטים לאירופה, הוקמה ישיבה של פליטים - שאחד מהם היה אותו יהודי. שם שימש כראש ישיבה קדוש עליון, רבי מרדכי פורגמנסקי זצ"ל, שגם הוא ניצל בנסי נסים מהמלחמה (רבי מרדכי טמון בבני ברק - בבית החיים זכרון מאיר. ה"חזון איש" הלך בלוויה שלו עד הקבורה ובכה בכי רב).

רבי מרדכי פורגמנסקי היה פלא מהלך בגאונותו וצדקותו. שמעתי מפי רבי שלום שבדרון זצ"ל, שרבי אליהו לופיאן הוא זה שהיתה לו את ה'זכות' על הגאון הזה. הוא פגש אותו באקראי בתחנת רכבת, ובשיחה של כמה דקות הבין כי לפניו בחור יהודי צעיר בעל מח אדיר, שבא ממשפחה שלא יודעת כלום. הבחור הגאון המופלא היה באמצע דרכו ללמוד בגימנסיה. רבי אליהו הציע לו לבוא איתו, הכניסו לביתו והחדיר בו מה שהחדיר בזמן קצר, ומהר מאוד המשיך את דרכו בישיבת טלז כקדוש וטהור, ונעשה לאחד מגאוני הדור ממש. הוא העמיד תלמידים שהקימו מכוחו תורה והלכה בארץ ישראל ובגולה, לדוגמא: רבי משה שטרנבוך שליט"א למד אצלו, רבי יוסף רוט מבני ברק, הרב מילר זצ"ל מבת ים, ועוד חכמי תורה.

לפני הסיפור אליו נגיע, נזכרתי בעובדה אחרת אודות רבי מרדכי שסיפר לי אותו תלמיד: לאחר שברח מהמחנות הוא עסק גם בהצלה, וכידוע הרבנית שטרנבוך עשתה גדולות ונצורות להצלת ילדים - היא ובעלה (גם בבר מצוה של בנם הם לא היו, כי כל העת היו עסוקים בהצלת נפשות). כיון שנפלו לפניו אין ספור של הכרעות קשות על כל צעד ושעל, היתה מתייעצת בכל פרט עם רבי מרדכי פורגמנסקי, שהכריע לה כמו אורים ותומים בתורתו, בחוכמתו ובתבונתו.

נשוב לענייננו. הוא סיפר: בישיבה ההיא התאספו פליטים מכל מיני ישיבות, ובס"ד כל תקופה קצרה התקיימה חתונה. היו רבים שה' נתן בהם כוח ולב לחפוץ ולרצות לבנות מהר את העולם החדש שאחרי החורבן. רבי מרדכי עצמו היה עדיין בחור, ראש ישיבה, אבל בחור. כאשר היה מגיע לחתונות, כראש ישיבה ישב ב'מזרח' עם החתן. והנה הגיע העת וגם הוא מצא את זיווגו. בעת שמחת החתונה ישב למעלה, באותו מקום שישב תמיד ליד החתנים, ועתה הוא החתן... משום מה ההבעה שלו היתה סטנדרטית לכאורה, כמו בכל החתונות. סיפר לי היהודי: "אני מסתכל על הרב'ה, הוא יושב כרגיל כתמיד ללא שינוי. נגשתי אליו ואמרתי לו בהתלהבות: 'ראש ישיבה! עכשיו זה החתונה של ראש הישיבה, ראש הישיבה לא יושב בחתונה של מישהו אחר. עכשיו הרב יושב בחתונה שלו, עצמו'..."

אתה יודע מה הוא ענה לי? 'תאמין לי, חתונה שלי או חתונה של מישהו אחר - שוות אצלי. אין לי נפקא מינה'... וצריך לדעת שכל מילה שלו היתה מדודה ושקולה! ממשיך אותו יהודי לספר: "אחרי החתונה נולדה לי בת, ראש הישיבה רצה לבוא אלי לביקור. כאשר הגיע והראינו לו את הילדה, החזיק אותה בידיו, ואז התחיל לרקוד בחדר הגדול במהירות רבה - הלוך ושוב, הלוך וחזור, וצעק: 'זו הילדה שלי, זו הילדה שלי!' כך הרגיש בשמחת השני. "כמוך" - שמח בשמחת חברו. אין לתאר איזו שמחה היתה לו בילד של השני.

הקב"ה יעזור שנתחזק במ"ח הדברים שהתורה נקנית בהם, נושא בעול עם חברו" ו"הבא לטהר מסייעין אותו", נעבוד על כך והקב"ה יהיה בעזרנו. [מתוך יחי ראובן]

וְרֵאךְ וְשִׂמַח בְּלִבּוֹ (ד, יד)

שיהיו רק שמחות בישראל, אמן. פלוני מספר לרעייתו: "הערב, אני הולך לחתונה". "של מי החתונה? היא מתעניינת.

"יעקב מחתן". "מה פתאום אתה הולך לחתונה, וכי אתה מחותן אתו?... "אני מוכרח ללכת, הוא שלח לי הזמנה - וכי לא אלך? האם חסר לי שישתכל עלי ככה, בעין עקומה? אלך ואגמור את העניין. אני נפגש אתו בבית הכנסת, לא נעים, הוא ישאל איפה הייתי בחתונה". "טוב, תלך לחתונה" - היא נותנת הסכמה.

כך ממש בבר מצוה: "מה אתה הולך לבר מצוה?! איזה ענין יש לך בבר מצוה"? והוא משיב: "אני מוכרח ללכת, הוא גם היה בבר מצווה שלנו, לא נעים לי! כמה כבר עולה ספר?... מורי ורבותי, ככה לא הולכים לחתונה, כך לא פוסעים לבר מצוה - לשמחה של השני צועדים עם "וראך ושמח בליבר"! רבי אברהם גרודז'ינסקי ז"ל הי"ד, שָׁמַשׁ כמשיגח בישיבת סלבודקה בחוץ לארץ. הוא גם נסע לפעמים מחוץ לגבולות העיר והישיבה כדי לאסוף כסף. באחד הלילות התקיימה חתונה של בחור מהישיבה, והוא כמובן היה במרחק רב באכסניה באמצע הדרך. בשעה עשר וחצי בלילה, שקט ושלוה באכסניה.

לפתע שומע בעל האכסניה רעשים בוקעים מחדרו של האיש (ר' אברהם גרודז'ינסקי) ניגש לראות מה קורה, והנה הוא מבחין במחזה פלאי: האורח רוקד ומנגן לעצמו - רוקד ושר... חלפו חמש דקות, עשר דקות, רבע שעה, והשירה לא פוסקת...

בעל האכסניה שהיה רגיל לאורחים מכל הסוגים, חשב שהיהודי שתה משקה חריף וזחה עליו דעתו, אבל הוא הבחין כי האיש מפסיק, מעיין בספר, ואחר כך שוב: רוקד ורוקד, משהו לא ברור.

למחרת בבוקר נכנס אליו בעל האכסניה ושאל: "רבי יהודי, מה קרה? לא פורים היום, לא שבת ולא ראש חודש. מה היה לך אתמול? אה, היה לך מצב רוח טוב? מה רקדת פתאום?" ורבי אברהם הסביר לו: "תראה, בסלבודקה התקיימה חתונה של אחד הבחורים. לא יכולתי להיות שם, אבל מה הנפקא מינה? כל כך הרגשתי את השמחה של החתונה, של החתן של הכלה, ושל ההורים המאושרים... אז מה נפקא מינה איפה אני נמצא? רקדתי כאן מתוך שמחה!"

כאשר אדם בא ונכנס ומשתתף בשמחה של השני, יש לו אפשרות להגיע לדרגה - להרגיש ממש כמו שנמצא בשמחה של עצמו. לא ריקוד מלאכותי או לתת לו יד - לצאת ידי חובה. אם יענק'ל שמח שהקב"ה זיכה אותו לחתן את הבן, אם יענק'ל מאושר שעושה הוא כעת ברית לבן בס"ד, צריך לשמוח בשמחתו! לחוש אותו! להרגיש כמוהו ממש - ואהבת לרעך כמוך! בלי פוליטיקה כזו - מה יענק'ל יאמר אם לא אבוא ל'בר מצוה'...

למדנו את שני הצדדים: נושא בעול עם חברו - להרגיש את הצער של השני, את החיסרון שלו, ואם מרגישים את השני, מוצאים כבר את הדרך לעזור לו. וכל זה כלול במצוה מהתורה, כי לשאת בעול עם חברו, אין זו מידת חסידות אלא מצוות עשה מן התורה: "ואהבת לרעך כמוך". ובמצוה זו ישנה מעלה נוספת: לשמוח בשמחת חברו. לא רק בגשמיות שלו אלא גם ברוחניות שלו. אם אתה שמח כאשר אתה עושה חסד או לומד תורה ברציפות, כאשר השני לומד ומצליח - שמח גם אתה בשמחתו, תרגיש את השמחה שלו. זה מה שעלינו להסיק מהפרשה, כי לכן משה רבינו נהיה משה רבינו, ואהרן הכהן זכה למה שזכה לנצח נצחים.

ברינה יקצורו

"ויזעקו ותעל שועתם..." (ב, כג)

יסתדר...! ואילו השלישי בא וספר לו שאחיו עובד איתם כיום, ותמורת תשלום סמלי בהחלט, ביכולתו לדאוג לכך שהחקירה תעבור בשלום... כל הצעה כזו גרמה לו לתקווה מחודשת, והוא לא חסך בכסף ובמאמץ כדי להוציאה לפועל. והנה, לאחר שהפעיל את כל הקשרים האמורים, ישב אותו יהודי עם עצמו וחשב: 'ריבוננו של עולם, מה, בדיוק, אתה רוצה ממני? הלא אתה מכיר את הפנקסים האמיתיים שלי... אתה יודע שמעולם לא הרווחתי גרוש מבלי לעשור! אתה יודע שלאחרונה השאתי את בתי עם תלמיד חכם, ושילמתי על כך במיטב כספי ודמי! מה אתה רוצה ממני? במה חטאתי? מה עלי לתקן?'

ופתאום הביין: כאשר הייתה לי בעיה במקום לפנות ישירות לבורא העולם פניתי לבשר ודם. מיד קם ממקומו וניגש לעבר מכשיר הטלפון. חייג את מספרו של העובד מיפו והודיע לו: נא להפסיק את העבודה על הפנקסים, אין בה כל צורך הסתדרתי כבר... לאחר מכן התקשר לחכם שמעון ולעובד השלישי והודיע שאין צורך בשום פעילות, הוא הסתדר כבר בעצמו... או אז, כאשר ה'שטח' התפנה, הוא פנה לבורא העולם: 'ריבוננו של עולם כעת אני אצלק...! יום החקירה הגיע. הוא הגיע עם אשתו למשרדים ונשלח הישר לחדר המנהל... 'אוי ואבוי! מספיקה מחשבה מהירה לחדור למוחו, והרגליים התקשו לפסוע מרב פחד... כשהתיישב, החל הלה לתחקר אותו על כך שלא הייתה קיימת קבלה, על המחסור בפנקס הזמנות, ועל עוד פרטים ופרטי פרטים שלא דווח בהם כראוי על הכנסותיו. עם כל מלה שיצאה מפיו, הוא חש שסיכוייו לצאת ללא עונש פוחתים והולכים. לפתע אומר לו המנהל: "אינני יודע מדוע, אבל אינני מסוגל לעשות לך מאומה... כאילו מישהו רשם על מצחך 'אל תגע בו'... אני כותב לך דו"ח ומכניס אותו לתיק האישי שלך, וכעת עליך להתפלל שאיש לא יפתח את התיק".... ובמילים אלו נפרד מהם לשלום.

אכן, כאשר ה'שטח' התפנה, דאג 'בעל הבית העיקרי' שלא יאונה לו כל רע!

ללמדנו שאם יש בעיה ולא משנה מהי אם זה בבריאות, בפרנסה, בחינוך הילדים ובעסקים, דבר ראשון לפנות לבורא העולם! הרי הוא כל יכול!!! ואחרי שפנית אליו רק אז תעשה את ההשתדלות.

בכתה אחת, ובה כ-20 ילדי חמד בגילאי 8 ו-9, ביקש המחנך לאתגר את תלמידיו: הוא סיפר להם מעשה על משפחה גדולה אחת שערכה טיול לגן החיות, הילדים דילגו מכלוב לכלוב והתפעלו בקול למראה בעלי החיים על שלל צורותיהם וגווניהם. המחזה המרתק ביותר עבור ילדי המשפחה היה כמובן מתחם הקופים. אין מרתק ועליו ממנו. הילדים היו מולהבים כל כך, עד שזרזו ההורים את הילדים להמשיך הלאה כי עוד מעט יורד הערב ועומדים לנעול את גן החיות. הקטן בבנים סירב לעזוב את הקופים, החזיק בכל כוחו במעקה שמול הכלוב והתעלם מדברי השכנוע של הוריו להצטרף אליהם בדרך הביתה. החליטו ההורים שאם הוא מתעלם - יתעלמו אף הם ממנו. החלו צועדים לכיוון היציאה, בטוחים שידל'ה יבוא אחריהם... אך יודל'ה חפץ לראות כיצד הקופים מתארגנים לשנת לילה. הוא נותר על עמדו, לא שומע הכרזות ממשרד הגן שעל כולם לצאת, ולא מבחין בשומרים העוברים עם רכב קל ממונע כדי לוודא שכולם יצאו, ואף הם לא הבחינו בו. רק כשכבר שקט הגן ורק קולות ונהימות של בעלי חיים נשמעו במקלה, הבחין לפתע הילד העקשן שהוא לבדו בין המוני החיות. הוא רץ אל השער ומצאו נעול. החל דופק עליו בכל כוחו, ולשווא. 'מה הייתם אתם עושים אתם במצבו של יודל'ה? שאל המחנך את ילדי הכתה לפי סדר. התשובות היו מגוונות: חלק מהילדים השיבו שאינם יודעים מה היו עושים, אחד ענה שהוא יטפס מעל הגדר, ילד נוסף, אמיץ במיוחד, השיב שהוא במצבו של יודל'ה יניח עצמו על ספסל בגן ויישן עד הבוקר, שיפתחו השערים, והוא ימצא דרך לשוב הביתה. ורק ילד אחד, יחיד ומיוחד, השיב תשובה יהודית מאלפת: 'אני במצבו של יודל'ה אתפלל אל הבורא שיחלצני מהמצר, ואם יותיר אותי ה' בלילה - אדע שכך טוב לי. אם זה רצון העליון - סימן שכך טוב...'

אנשים רבים נקלעים לצרה בחייהם, ונוטים לפנות לכל מיני אמצעים שיוכלו לעזור להם, אולם שוכחים לפנות לבורא העולם, מסובב הסיבות, שיכול ברגע להפוך הכל לטובה!

הסיפור הבא שהובא בספר 'זמתוק האור' ייטיב לבאר זאת:
בעיר ראשון לציון מתגורר יהודי יקר העוסק לפרנסתו בבניית פרגולות וסככות. יהודי זה נהג שלא לעבוד בימי ששי, אלא להקדישם ללימוד התורה ולסיוע בביתו. באחד הימים, זמן קצר לפני חג הסוכות, ניגש אליו שכן המתגורר ברחוב הסמוך, והפציר בו לבוא ולבנות עבורו סוכה. 'מצטער', השיב היהודי, 'לא אוכל לעזור לך, עד חג הסוכות נותרה לי עבודה רבה'. אולם השכן לא התכוון לוותר, שוב ושוב הפציר והתחנן, סיפר כי אין לו סוכה, וביקש שיבוא לביתו בערב שבת 'שובה'. לבסוף מצא את עצמו יהודי זה עומד על גג בית השכן ביום ששי, כשהוא בונה עבורו פרגולה. תוך כדי כך, נשמעה לפתע קריאה מהרחוב.

שני אנשים זרים עמדו שם, העבודה נשאה חן בעיניהם, והם החליטו להזמין עבודה לעצמם. ברצון רב נתן להם היהודי את מספר הטלפון שלו, והם סיכמו ביניהם כי מיד לאחר החג יבוא הוא לבנות בעבורם. מה שלא ידע אותו יהודי הוא, ששני זרים אלו היו חוקרים של מס הכנסה. כעבור זמן מה, מקבל מיודעו הזמנה לבוא עם פנקסיו לביקורת.

הוא חשש שהחוקרים מחפשים משהו מסוים מאוד. הם קבלו מידע על הפרגולה שבנה ביום ו', וחפשו את הקבלה עליה. מאחר שקבלה מעין זו לא הייתה ברשותו של מיודעו, הם פקדו עליו לבוא בעוד 10 ימים לבדיקה חוזרת, ולהסקת מסקנות מתבקשות, כלומר קביעת התעריף הקנס שעליו לשלם על העלמת המס שבוצעה על ידו. בימים הבאים לא הצליח האיש לתפקד כלל; לא לאכול, לא לישון וכמעט שלא לתפקד... חבריו הקרובים, אשר שמעו את פרטי המקרה, ניסו להתגייס לעזרתו. הראשון היה השכן שאצלו נעשתה העבודה, 'מדוע צריך לפחד? שאל, 'ביפו', המשיך כממתיק סוד - 'ישנו אדם שמומחה בהוספת דפי קבלות לפנקסים... כדאי לך לשוחח איתו...!'. חבר אחר נגש ואמר לו: 'אל תהיה בלחץ, חכם שמעון המתפלל ביחד אתנו, עבד לפני כמה שנים במשרד הממשלתי ההוא... הוא מכיר היטב את כולם, ועם כמה לירות הכל

בברכת התורה

רון ברינה

"לְאָדָם מְעַרְכֵי לֵב וּמָה מְעִנֵה לְשׁוֹן" (משלי טז, א)

לעילוי נשמת מו"ר אבי: יעקב בן רחל וצדוק מרת אימיה: שרה-סרח בת שמחה ויוסף מרכוס מרדכי בן רבקה ויוסף - **ט"ו טבת**: דינה בת שרה נפתלי בן רוחה: סמי בן שמחה: גורלי בן שמחה רבי מאיר בן אשר: יוסף חיים בן לאה: יהודה בן טובה סלמן בן חבו ודוד: יעקב בן סאלם: חיים בן דוד ורחל אשר מסעוד בן זוהרה: רחמים בן חאורו אברהם אפרים בן ציון ורבקה: עופר בן יחיא: סמי בן חנה

משה אהרן בן מאיר יצחק: חנינה בת כמיסה: מאיר בן שמחה: שלמה בן זוהרה מינה בת מרדכי שמואל: יפה נדרה בת נעימה: ג'וליה חיה בת גריסה מרים בת עזיזה: נוראני בת מרים ורבי: כתון בת חביבה: אהובה (דייזי) בת טובה שמחה בת סרח: חיה בת יוסף: רחל בת חנה: ישראל מאיר בן עטרה

להצלחת: אריה (לאון) בן מלכה

זיווג הגור: זהבה בת אטו: ג'ימי שמואל בן אסתר (Jimmy Shmuel ben esther) רחלי בת זהבה: עדינה בת שמחה: אלקנה רחמים בן איריס

לרפואת:

הרב מאיר נסים בן כמסאנה שליט"א אברהם בן חנה: יעקב ישראל בן גלית אורטל בת גלית: ויקטוריה בת שרה: זילי בת חנה דוד בן שמחה: מנחם בן עליזה: איתן חיים בן שלומית פאולה בת דינה: זהבה בת הודיה: לילך בת מרגלית מרים קרן בת רבקה: אילה לאה בת ציפורה שרה בת רבקה: שרה תהילה בת חנה: גלית בת רות אברהם בן אנט: פיבי בת חביבה בן חמו מרית בת רחל: רחל בת נארה: רות בת לינה

לזרע של קיימא:

יהודה יחזקאל יוסף בן רחל מרים נפתלי שלמה בן לאה: ליאור בן דינה שושנה רייזל בת מינה: שירה בת שושנה מיטל בת לולו: ליאת בת ויקטוריה שמחה צביה בת רחל יובל בן שלומית יהודיה בת ציפורה: רחל בת חיה עדי בת מזל

להזמנות, להקדשות ולתרומות בסלולרי - 050-3828752

או במייל: Ronbarina@gmail.com

כתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון

מצוה לתרום מכספי מעשר לזיכוי הרבים

ניתן לשלוח צ'ק לכתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון